

Izbaja vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravniški prostori:
2807 South Lawndale Ave.

Office of Publication:
2807 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXVII Cena lista je \$6.00 Entered as second-class matter January 16, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO 23, ILL., TOREK, 15. MAJA (MAY 15), 1945 Subscription \$6.00 Yearly ŠTEV.—NUMBER 95 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 4, 1918.

Ameriški velebombniki napadli japonsko industrijsko središče

Ameriške čete udrle v glavno mesto otoka Okinawe po zdrobitvi odpora japonskih sil. Ljute bitke na južni konici otoka se nadaljujejo. Ameriški letalci potopili in poškodovali petnajst japonskih ladij. Ameriška pehota zasedla japonsko letališče, enote avstralske divizije pa polotok Wewak. Kitajske čete invadirale Fučov.—Ruske sile osvobodile zadnje češoslovaške kraje. Moskva razkrila ogromne nemške izgube. Sovjetska vlada bo pritiskala na nevtralne države za izročitev vojnih zločincev.

GUAM, PACIFIK, 14. maja.—Več kot 500 ameriških velebombnikov je smetalo 3500 ton bomb na Nagojo. Japonsko industrijsko središče. Kolone dima, 17.000 čevljev visoke, so porile devet štiriljskih milj ozemlja. To je bil največji zračni napad na japonsko celino.

Koncentracija zračnega napada na Nagojo je presežala celo napade osme ameriške zračne sile nad Nemčijo. V Nagoji se nahajajo največje japonske tovarne za letala. To je tretje največje japonsko mesto. Letala, ki so se udeležila napada, so tipa B-29.

Japonski komunikacije je prizadelo mesto v plamenih. Ta doživlja, da je bilo osem ameriških letal sestreljenih na tla. Napad se je izvršil z otoka Guam.

Guam, 14. maja. — Ameriške čete so udrle v Nagojo, glavno mesto Okinawe, kljub fanatičnemu odporu japonskih sil. Prelili mesta ob reki Asati in trgovski distrikt so pod ameriško kontrolo. Vse kaže, da bo japonski odpor kmalu zdrobljen.

Operacije čet na kopnem proti japonskim silam podpirajo bojni letala in topniški oddelki bombardiranjem japonskih pozicij in vojaških objektov. Ameriški so zasedli pokopališče na hribu na severozapadnem robu mesta.

Ljute bitke se nadaljujejo na južni konici Okinawe. Japonci so izvršili več protinapadov na ameriške pozicije, a so bili vrženi nazaj z velikimi izgubami. Podadmiral Mitscher je naznanil, da so ameriški letalci sestrelili 841 japonskih letal v spopadih v zraku, čez sto pa uničili v napadih na japonska letališča na Okinawi in drugih otokih.

Admiral Chester W. Nimitz poroča, da so ameriški letalci napadli japonsko brodogradnjo pri Kurijskih otokih. Bombe so potopile in poškodovale petnajst japonskih ladij in parnikov. Drugi troji ameriških bombnikov so metali bombe na Kyushu, skrajni južni otok japonske celine, ki so razbile več vojaških objektov in zanetile požare.

Manila, Filipini, 14. maja. — Ameriška pehota je okupirala japonsko letališče pri Del Monte v severnem delu otoka Mindanao. Japonska oborožena sila je bila zdrobljena v bitki pred okupacijo letališča.

Ameriške pehotne in oklopne enote so navezale stike ob reki Talamo po okupaciji strateških hribov na južnopolotni strani Davaoja.

Enote šeste avstralske divizije so zasedle polotok Wewak na severovzhodni konici Nove Gvineje in konsolidirale svoje pozicije. V bitki za posest glavnega mesta polotoka je padlo čez 10.000 japonskih vojakov. To je bila prva velika zmaga avstralskih čet na polotoku Wewaku.

Cungking, Kitajska, 14. maja. — Kitajske čete so udrle v Fučov po okupaciji letališča na južni strani tega pristanišnega mesta. Bitke, ki so se pričele za posest Fučova zadnjo soboto, se nadaljujejo. Kitajske sile so dosegle nove uspehe na ozemlju pri Sinčangu, cij.

glavnem mestu province Čekiang. Zdrbile so japonske linije in okupirale kraje pri Hangčowu. To mesto leži 300 milj severno od Fučova.

London, 14. maja. — Štiri ruske armade so osvobodile zadnje češoslovaške kraje, katere so držali fanatični naciji po brezpozojni kapitulaciji Nemčije.

Moskva poroča, da se je 360.000 nacijskih vojakov v vseh češoslovaških krajih v zadnjih 24 urah. Poveljnika te sile sta bila feldmaršal Ferdinand Schoerner in general Otto Woehler. Poročilo ne omenja ujetja feldmaršala in generala.

Število Nemcev, katere so Rusi ujeli, je poskočilo na 1.060.000. V teku ruske ofenzive, ki se je pričela 12. januarja, so sovjetske sile ujeli in ubile 2.860.000 sovražnikov. Nemške izgube od začetka vojne z Rusijo do zaključitve znašajo čez 12.600.000. Število vključuje ubite in ujetje vojake.

Moskva, 14. maja. — Glavna briga ruskih avtoritet je kaznovanje nemških vojnih zločincev. Na listu vojnih zločincev so Heinrich Himmler, Hermann Goering, Franz von Papen, Rudolf Hess in več drugih vodilnih nacistov.

Rusi so uverjeni, da je veliko število nemških vojnih zločincev pobegnilo v Švico, Španijo, Švedsko in Argentino, kjer se zdaj skrivajo. Ruski listi pišejo, da bo sovjetska vlada pritiskala na te države za izročitev vojnih zločincev zaveznikom.

Pariz, 14. maja. — Neki zavezniški častnik, ki je dospel v Pariz s fronte, je dejal, da nemški admiral Karl Doenitz, ki je nasledil Hitlerja, drži Heinricha Himmlerja, načelnika Gestape, tajne policije, pod nadzorstvom. Širilo se se govori, da je Himmler ujetnik britske armade.

Vrhovni zavezniški stan je objavil izjavo, da nima uradnega potrdila o ujetju Himmlerja. Kje se nahaja Joachim von Ribbentrop, bivši nemški zunanji minister, ni znano.

Ruski premogovniki spet obratujejo

Moskva, 14. maja. — Premogovniki v Donbasu, ki producirajo največ premoga, spet obratujejo. Kapaciteta je 40 odstotkov v primeri z ono v predvojni dobi, ki je znašala 250.000 ton na dan. Nemci so pred umikom iz pokrajine poplaval premogovnike.

Anglija restavrirala civilne svobodščine

London, 14. maja. — Notranji minister Herbert Morrison je naznanil v parlamentu restavriranje civilnih svobodščin. Vlada se je s tem odpovedala pravici, katero je dobila v vojnem času, obsojanja ljudi v zapor brez obravnave.

Senator Wheeler odpušča v Evropo

Washington, D. C., 14. maja. — Senator Wheeler, demokrat iz Montane, je naznanil, da bo odpuščen v Evropo z grupo senatorjev. Tam bodo študirali probleme mednarodnih komunikacij.

CHURCHILL POHVALIL AMERIŠKE ARMADE

Njim gre zasluga za poraz nemških sil na zapadni fronti

KRITIKA STALIŠČA IRSKE VLADE

London, 14. maja. — Premier Churchill je dal razumeti britskemu ljudstvu, da so ameriške oborožene sile in orožje izvojevale zmago na zapadni fronti. Ameriški vojaki so igrali vodilno vlogo v operacijah na zapadni fronti, ki so rezultirale v popolnem porazu nemških armad.

Premier je dal zagotovilo, da bo Velika Britanija korakala z Ameriko na poti, ki vodi v popolni poraz japonskih sil na Pacifiku. "Obracun z Japonci, ki nam je povzročila ogromno škodo, pride," je rekel. "Velika Britanija in Amerika sta spojeni z vezmi časti in bratske lojalnosti in vodili bosta vojno proti Japoncem na drugem koncu sveta odločno in brezobzirno. Nikdar ne bomo pozabili zasluga generala Eisenhowerja, poveljnika zavezniških oboroženih sil, čigar strateško vodstvo v operacijah je omogočilo sijajno zmago."

Churchill je pohvalil tudi ruske armade. Dejal je, da je Hitler naredil največjo napako takrat, ko je zagnal svoje legije proti silam maršala Stalina in neštetim milijonom ruskega naroda. Sovjetske sile so vedno držale večje število nemških vojakov kot britske in ameriške čete, s katerimi so končno navezale stike v osrčju Nemčije. Churchill je priznal, da so ameriške čete pomagale v naporih za očuvanje Londona, ki bi, če ne bi bilo ameriške pomoči, bil razdejan tako kot je Berlin. "Nemške letelce bombe in rakete vseh vrst so padale na London in druga mesta eno leto," je dejal. "Bombe in rakete so povzročile ogromno škodo. Šele potem, ko so naše sile počistile obrežje Holandije in Francije, so napadi prenehali."

Churchill je v svojem govoru udaril po irski vladi, katere predsednik je Eamon de Valera. Dejal je, da je ogrozila varnost Velike Britanije v najbolj kritični uri, ko so Hitlerjeve sile zmagovale povsod in je Veliki Britaniji pretela nevarnost invazije.

Domače vesti

V bolnišnici

North Chicago, Ill. — V bolnišnici sv. Terezije se nahaja žena Josepha Zorca, tajnika postojanke 36 SANS. Podvrčel se je morala operaciji.

Padel v Nemčiji

Strabane, Pa. — V Nemčiji je padel 31. marca Albert J. Martinčič, star 19 let in rojen v Strabanu. Zapušča starše, brata in dve sestri. Bil je član društva 138 SNPJ. Pri vojaki je bil okrog šest mesecev. Par tednov po prihodu v Nemčijo je že padel.

Nov grob v Penni

Strabane, Pa. — Dne 6. maja je tukaj umrl John Senkine, star 50 let, rojen v Šenbijah na Notranjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 31 leti. Zapušča ženo, tri sinove, dva brata in sestro. Bil je član društva 138 SNPJ.

Is Clevelanda

Cleveland. — Družina Frank Pucel iz Collinwooda je bila obveščena, da je njen sin Frank zdaj uradno potrjen kot mrtev. On je služil pri trgovski mornarici in je bil pogrešan ob začetku lanskega leta. Ko je šel k mornarici v septembru 1943, je bil star 21 let. — V bolnišnici Huron rd. je prestala dvojno operacijo v teku dveh tednov Frances Hegler iz Euclida. Zdej se že nahaja doma. — V bolnišnici Lakeside se je podala Ana Hace, ki je srečno prestala operacijo. — V bolnišnici Glenville se nahaja Angela Laurich, ki je bila operirana. — Naglo je zbolela v Euclidu Ana Žagar, ki je doma pod zdravniško oskrbo.

Norveški prestolonaslednik se vrnil v Oslo

Oslo, Norveška, 14. maja. — Prestolonaslednik Olav se je vrnil v glavno mesto, kjer ga je sprejela in pozdravila ogromna množica ljudi. Z njim so prišli trije člani vlade in britski general Andrew Thorne, ki je bil imenovan za poveljnika zavezniških vojaških posadk na Norveškem. Za novega policijskega načelnika v Oslo je bil imenovan Henrik Meyer. On je na prvem sestanku s častniki dejal, da Vidkun Quisling, predsednik bivše lutsarske vlade, ni podal nobene izjave po aretaciji. Quisling bo postavljen pred sodišče na obtožbo izdajstva.

zmagovale povsod in je Veliki Britaniji pretela nevarnost invazije.

Poljaki naznanili dogovor z Rusijo

Mikolajczyk se zavzel za aretirane voditelje

San Francisco, Cal., 14. maja. — Uradni telegram iz Varšave, poslan v Ameriko, je razkril obstoj poljsko-ruskega dogovora. S tem dogovorom je poljska časna vlada dala pravico sovjetskimi avtoritetam do aretacije oseb, ki izvrše zločine proti ruski armadi.

Na podlagi tega dogovora si je poljska vlada pridržala pravico zahtevanja od Rusije, naj ji izroči šestnajst poljskih voditeljev, katere so sovjetske avtoritete aretirale. Dogovor med poljsko časno vlado in Rusijo je bil sklenjen v juliju preteklega leta v Lublinu.

Razkritje, da so sovjetske avtoritete aretirale poljske voditelje na obtožbo, da so odgovorni za smrt čez sto ruskih vojakov in častnikov, je povzročilo vihar na konferenci Združenih narodov. Amerika in Velika Britanija sta zahtevali pojasnila od sovjetskega zunanjega komisarja Molotova in načelnika ruske delegacije. Aretacije Poljakov sta ostro obsodila ameriški državni tajnik Stettinius in britski zunanji minister Eden.

London, 14. maja. — Stanislaw Mikolajczyk, bivši predsednik poljske ubežne vlade, se je zavzel za aretirane poljske voditelje.

Mikolajczyk je v svoji izjavi naglasil potrebo takojšnje izpustitve aretiranih Poljakov iz ruske ječe. Dejal je, da je njegova izjava v soglasju z resolucijo, sprejeto na konferenci "velike trojice" v Jalti na Krimu. On je tudi zavrnil trditve, da so bili prizadeti udeleženi v aktivnostih proti varnosti sovjetske armade.

Ameriška pomoč Rusiji ustavljena

Crowley naznanil revizijo programa

Washington, D. C., 14. maja. — Leo T. Crowley, načelnik zunanje ekonomske administracije, je naznanil ustavitev pošiljanja blaga Rusiji na podlagi posojilno-najemniškega zakona in revizijo programa vzajemne pomoči.

Crowley je dejal, da bo Amerika še nadalje nudila pomoč drugim zavezniškim državam, ki so v vojni z Japonci, kakor tudi onim, kjer so ameriške čete. Rusija ni v vojni z Japonci.

Sovjetska Rusija je dobila od Amerike orožja, streliva, živil in drugih potrebščin v vrednosti devet milijard dolarjev, ali 30 odstotkov od skupne pomoči vsem državam. Velika Britanija in dežele njenega imperija so dobile 60 odstotkov od skupne pomoči.

"Na zaslišanjih pred kongresnimi odseki sem večkrat naglasil, da je pomoč na podlagi posojilno-najemniškega zakona le sredstvo za zmago v vojni," je dejal Crowley. "Ker so bile sovražnosti v Evropi končane, je treba revidirati program. Pomoč bodo dobivale one države, ki so v vojni z Japonci."

Norveške unije se odpovedale stavkam

Oslo, Norveška, 14. maja. — Norveške unije so podpisale dogovor z organizacijo delodajalcev, s katerim so se odpovedale stavkam. Dogovor velja eno leto, da bo Norveška lahko vzpostavila normalno ekonomsko življenje. Posebno sodišče bo reševalo spore, ki se pojavijo med delavci in delodajalci.

ZAVEZNIŠKE ČETE BODO OSTALE V TRSTU

Sporazum med Titom in Alexandrom naznanjen

ITALIJANSKA VLA DA PROTESTIRA

Belgrad, Jugoslavija, 14. maja. — Zavezniške čete bodo ostale v Trstu, ki je postal sporna kost med Jugoslavijo in Italijo, in nadzorovale luko, dočim bodo vsi drugi predeli mesta pod okupacijo jugoslovanskih čet. To je, kakor vse kaže, glavna točka sporazuma, ki je bil dosežen med maršalom Titom in odposlancem britskega feldmaršala Alexandra, vrhovnega poveljnika zavezniških sil v Sredozemlju.

Diskuzije, ki so rezultirale v dosegi sporazuma, so se pričele potem, ko je jugoslovanska vlada zahtevala umik britskih in ameriških čet, ki so zasedle luko in del mesta. Odpor proti jugoslovanski okupaciji Trsta je formalnega značaja.

Vprašanje, nanašajoče se na sedanje aktivnosti jugoslovanske oborožene sile, bo prišlo pred mirovno konferenco. Tito je naznanil, da je tržaška luka na razpolago zaveznikom.

London, 14. maja. — Tukajšnji listi posvečajo veliko pozornost bodočnosti Trsta. Objavili so izjavo ameriškega državnega podtajnika Grewa, katero je podal na sestanku s častniki zadnjo soboto, da bo to pristanišče mesto, ki je prišlo pod Italijo 1. 1918, ostalo pod zavezniško kontrolo do odločitve na mirovni konferenci. Londonski listi se strinjajo z izjavo ameriškega državnega podtajnika.

Listi trdijo, da je bila sovjetska vlada informirana o pogajanjih med Titom in Alexandrom, znano pa ni, ali ima Tito podporo s strani Moskve v sporu zaradi Trsta. Tito je vztrajal pri zahtevi, da mora biti vse mesto z izjemo pristaniščnih predelov pod okupacijo jugoslovanskih čet.

Rim, 14. maja. — Italijanska vlada je protestirala proti jugoslovanski okupaciji Trsta in naglasila, da mora biti pod zavezniško vojaško kontrolo do mirovne konference, na kateri naj bi padla odločitev. Italijanski socialisti zahtevajo, da mora Trst ostati pod Italijo, komunisti pa so zavzeli nasprotno stališče.

Amerika bo pomagala žrtvam vojne

Predsednik Truman dal zagotovilo

Washington, D. C., 14. maja. — Predsednik Truman je zagotovil one Američane, ki so izrazili zaskrbljenost, ker Amerika ne stori dovolj za žrtve vojne v osvobojenih evropskih državah. Milijoni prebivalcev stradajo v teh državah.

Truman je dejal, "da je popolnoma uverjen, da se bo našla pot glede delitve živil z drugimi, ki stradajo." Med onimi, ki so apelirali na predsednika za pomoč, je organizacija Združenih narodov, Kongres industrijskih organizacij, Ameriška delavska federacija, Zveza ženskih klubov in Ameriška zveza farmarjev. Voditelji teh so naslovili posebno poslanico Trumanu. "Vaša poslanica z apelom za pomoč žrtvam vojne me je razveselila," pravi Truman v odgovoru. "Prepričan sem, da so jo z zadovoljstvom vzeli na znanje tudi delegati Združenih narodov na konferenci v San Franciscu. Prav tako sem prepričan, da je ameriško ljudstvo pripravljeno deliti živila s prebivalci tujih držav, ki so najbolj trpeli pod nemško vojaško okupacijo."

Vzhajajoče sonce (s Stalinovim obrazom) je pričelo strašiti japonskega Hirohitoa...

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENTGLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE
JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (izven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrti letar, za Chicago in okolico Cook Co. \$7.50 za celoletno, \$3.75 za pol letar, za inoseststvo \$9.00.

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cook County \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nenaročenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil poštino.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Glasovi iz
naselbin

O NEVIDNI SILI

Milwaukee, Wis.—V tem dopisu bom opisal, kako se človek lahko izgubi v kraju, ki ga dobro pozna, kar se je zgodilo že marsikomu. Človek nenadoma pade v objem neki sili, katera ga začasno drži v svojih kleščah, tako da ne ve, kam bi krenil, da bi stopil na pravo pot.

Torej na dan z zgodbo. Nekoč mi je neki strastni lovec pravil, kako se je podnevi izgubil v gozdu, katerega je dobro poznal. Ni se mogel orientirati v pravo smer; vse se mu je videlo tuje, končno pa se je odločil iti v smer proti domu. Tako je korakal, misleč, da ga pot vodi domov. Končno se je stemnilo in zavladala je črna noč, lovec pa je spoznal, da je še daleč od doma.

"Vrag te jaše!" je sam pri sebi vzkliznil, "kaj vse to pomeni?" Plazil se je dalje preko grčev in skozi gozdove v temno noč. Bil je silno utrujen, zato se je sedel na tla in trdno zaspa. Ko se je prebudil, je bilo sonce že visoko na nebu. Hitro skoči pokonci, si pomenca oči, pogleda okoli sebe in spozna, da je bil samo dober streljaj od svojega doma. Potem pogleda svojo obleko in vidi, da vse visi od njega, kakor da bi prav kar prišel iz turške vojne, povrhu pa je bil ves opraskan, da je izgledal kot nekoč Krist.

Nekoč pa mi je pravila neka ženska, da je njen oče šel v gorico po vino, a domov grede se je izgubil in prišel domov šele drugi dan, dasiravno je bila razdalja od gorice do doma samo pol ure hoda.

Nekaj podobnega se je nekoč tudi meni zgodilo. Bilo je pozimi in sneg nekaj čevljev globok. Z bratom sva v gozdu lovila zajce in se nenadoma izgubila, čeravno sva dobro poznala gozd in okolico. Ko sva dospela iz gozda, se je nama videlo vse tuje in nista vedela, v katero smer bi se obrnila, da bi prišla domov. Tista nevidna sila naju je držala v objemu in nikakor se nista mogla pravilno orientirati. Toda z bratom sva vedela o tej nevidni čarovnici, ki človeka dobi trenutno v oblast, zato sva se lepo vsedla v sneg in čakala, da nas spusti iz svojega objema. In res, kmalu sva se znašla, kje se nahajava, nakar sva se napotila domov.

Nekoč me je neki farmer z avtomobilom peljal v mesto Merceline. Ko sva se pripeljala v mesto, sem izstopil pred banko, toda nenadoma se mi je videlo vse tuje in nepoznano, dasiravno sem mesto prav dobro poznal. Nikakor se nisem mogel iznajti in ne najti železnice Santa Fe, katera je bila oddaljena samo en blok. Pričem capljati po mestu in končno sem dospel do proge, ko pa stojim pred njo, je nisem spoznal, kajti vsa okolica mi je bila popolnoma tuja, kakor da bi me kdo z neba vrnil v tuj kraj. Očitno me je držala v objemu tista sila, ki človeka tako omoti, da ne ve kje in in kaj dela. Godilo si mi je približno tako kot tistemu, ki je iskal svojo pipo, katero je imel ves čas v ustih.

Frank Kroll.

ZASTOPNIK RDEČEGA
KRIŽA POIZVEDUJE

New York, N. Y.—Jugoslovanski vladni delegat pri Rdečem križu išče sledeče Jugoslovane:

Bracnov Marijan—išče ga Petrica Bracnov, El Shatt, Egipt;

Babic Milana—išče ga Babic Milan;

Grozdanic Sime—išče ga Stana Grozdanic, Sradin, Dalmacija;

Jederlinic Nick—išče ga Kata Jelderlinic, Castelnuovo;

Kahn Greta—išče jo Ana Reich, El Shatt, Egipt;

Ricov Bozo—išče ga Filomena Ricov, El Shatt, Egipt;

To vprašanje je imenitno izbral ruski zunanji komisar Molotov, ki se je na vsej črti izrekel za politiko, ki naj garantira vsem kolonialnim narodom popolno neodvisnost, kakor hitro so zrela za samovlado. To je v bistvu ameriška politika na Filipinih. To bi morala biti tudi bistvena politika nove svetovne organizacije glede vsega kolonialnega vprašanja. Ako taka deklaracija ne bo sprejeta v San Franciscu, tedaj jo bo morala sprejeti mirovna konferenca, če hoče človeštvo odstraniti enega največjih virov za vojne. Kolonije morajo iti!

Skocula Boba, Luka, nekoč živela v Anacondi, Mont.—išče ju hčerka v Franciji;

Struklee Mary—išče jo Marija Petrovic, Zagreb;

Troha Josip iz Prezidija, nekaj je živel v okolici Clevelanda—išče ga Sgt. Pilej Anton;

Redlid Ivo—išče ga Ana Reich, El Shatt, Egipt;

Vidic Antonette—išče jo Frances Opresnik, St. Rupert, Slovenija;

Visin Katie—išče jo Marija Barcot, El Shatt, Egipt.

Ako bi kdo vedel za katerega koli izmed zgoraj navedenih Jugoslovancev, naj sporoči na naslov: Yugoslav Government's Delegate to the Red Cross, 745 Fifth ave., New York 22, N. Y.

Zastopnik Rdečega križa.

PRISPEVKI ZA
STARO DOMOVINO

Kemmerer, Wyo.—Ker se je vojna v Evropi skončala in upamo, da bo slovenski narod končno rešen fašističnega jarma, sva se zopet z Johnom Kržišnikom podala na agitacijo za pomoč bednim v stari domovini. Rezultat je bil še precej zadovoljiv.

Darovali so: Pavel Šabec \$20; po \$5 pa so prispevali: Frances Boršnar, John Kržišnik, John Starovasniki in Andrew Klun. Dva sta prispevala po \$2, sedem po \$1 in eden 50c. Skupaj \$51.50. Vsem darovalcem najlepša hvala. Denar je bil poslan v urad SANSa.

John H. Kržišnik.

POROČILO O PRIREDBI
IN PRISPEVKIH

Waukegan, Ill.—V časopisih je bilo že poročano o priredbi lokalnih podružnic SANSa in JPO-SS, ki se je vršila v Waukeganu 1. aprila. Pri priredbi so sodelovala tudi bratska hrvaška društva, klub št. 1 JSZ iz Chicago pa je vpriporil igro "Norec" v veliko zadovoljstvo vsega občinstva.

Do sedaj pa še ni bilo poročano o finančnem uspehu priredbe, katere čisti dobiček je namenjen za reveže v stari domovini. Čisti dobiček znaša \$603.02. V tej svoti so vključene vstopnice, ki so jih kupila društva sv. Ane, sv. Jožefa KSKJ in slovensko samostojno podporno društvo Waukegan-North Chicago. Vsako teh društev je plačalo \$25 za 25 vstopnic.

V dvorani smo pobirali tudi prostovoljne prispevke. Prispevali so: Fr. Petavs \$25, Vinko Pink \$10; po \$5: Valetin Jereb, Fr. Malovašič, Mike Kaučič, manjši darovi pa so znašali \$68.30. Skupaj \$118.30. Za partizanske zvezdice pa smo prejeli \$36.80, kar smo poslali v urad SANSa.

Od mojega zadnjega poročila meseca decembra, smo še prejeli naslednje vsote od nabiralev in drugih darovalcev: Frances Gregorin in Mary Nagode \$120.25, John Gantar nabral še \$7. Samostojno podporno društvo Waukegan-North Chicago \$500, društvo sv. Jožefa KSKJ \$25, društvo sv. Jurija \$5, Mary Celarec in Mary Kink nabrali \$26, dr. Andrew Furlan še \$10. Darovali so tudi: Anton Stanovnik mesto venca za pokojnik Fr. Furlanov \$5, Anton Kokal mesto venca za pokojnik Johnom Nagodetom \$5, Fr. Petavs \$5, Math Jereb \$5, Ignac Jereb \$5. Za prodano nerabno obleko prejeli \$1.25. Dalje sta darovala Anton in Mary Celarec \$5 mesto venca za pokojnik Fr. Opeko, Louis Zupac \$5, Albina Furlan \$4, manjši darovi pa so znašali \$8. Skupaj \$1462.82. Zadnje poročilo izkazuje \$2587.85, torej je vseh dohodkov skupaj \$4050.67.

Od zgornje vsote smo poslali SANSu za WRFASD \$3850, za pošiljatelj in popravila obleke smo potrošili \$134.19, tajnikovi

stroški znašajo \$24.15, stroški na shodu dne 12. novembra pa znašajo \$13.40. Skupaj \$4021.74, torej imamo še v blagajni \$28.93. Vsem nabiralcem in vsem onim, ki so pripomogli do tako lepega uspeha se v imenu odbora najlepše zahvaljujem.

Math Jereb, blagajnik.

POROČILO O PRISPEVKIH

Detroit, Mich.—V mesecu januarju so prispevali za Jugoslavijo John in Katty Krainz \$5, Slovenski narodni dom in neimenovan manjši vsoti, kar znaša skupaj \$9.

V februarju so darovali: Joseph Korsic in žena \$10, društvo št. 121 SNPJ \$10, eden \$4, dva po \$2 in eden \$1. Skupaj \$31.

V marcu sta darovala John in Katty Krainz \$25 mesto venca za sinom kapetanom Johnom Krainzem ml., kateri je padel v boju 6. februarja na otoku Luzonu; nadalje sta darovala Joseph in Ana Koss \$5 v isti namen. Po \$5 so darovali tudi sledeči: A. Grum in žena, Martin Udovitch, Math in Frances Novak, Fred in Mary Kochevar, Anton in Mary Jurca; po \$10 pa Mildred Janesich in Frank Lenarsich, štiri osebe po \$2, tri po \$1. Skupni prispevki v mesecu marcu znašajo \$88.

V mesecu aprilu so darovali: Herman Grebenc \$30; Joseph Korsic in žena \$10, Joe Gajum in žena \$6, Joe Tanko in žena \$5, Ana Travnik \$5, Slovenski narodni dom \$4, ena oseba \$2.35, dve po \$2 in tri po \$1. Skupaj \$69. Torej smo nabrali skupaj v štirih mesecih \$197.35. To ni posebno veliko svota, če pomislimo, da je veliko Slovencev v tem mestu, vsota pa ni majhna, če pomislimo, da so jo darovali majhno število darovalcev. Želim, da bi prispevali za staro domovino oni, ki do sedaj še niso nič prispevali.

Katherine Krainz, tajnica.

ČASOVNI KOMENTARIJ

Chicago, Ill.—Slovenija je kočno osvobodjena! Toda ne samo osvobodjena, marveč tudi z dragoceno krvjo do dna, do korenin prerojena! Majhen narod, pošten kmečki narod se je v tej strahoviti borbi proti peklenim silam prelevil, se izdrl iz suženjskega oklepa in se vrnil z vso svojo močjo v boj. Zmagal je in sedaj stopa samostojno in s krvavimi lavorikami v nov svet, v novo dobo in nove zarje. Prebolel bo globoke rane in bodočnost bo njegova!

Bela Ljubljana, pravimo prestolnici Slovenije, toda v tej vojni je bila črna, sedaj, po osvoboditvi, bo pa rdeča. Rdeča barba je najlepša!

Osvobodilna fronta je ustvarila res čudeže: na bojiščih, v notranjosti države, premostila velikanski prepad med jugoslovanskimi narodi in združila vse zdrave elemente v pozitivne sile; pripravila se je tudi na vse druge eventualnosti, zato lahko upamo, da bodo njeni voditelji uspešno priključili vse one kraje, vključivši Trst, ki po vseh pravicah pripadajo Jugoslaviji.

Jugoslovanski narod se je ob pravem času naslonil na slovensko Rusijo in se tako najbrže za vselej otresel zapadnega objema, ki mu ni pustil prosto dihati. Sedaj pa bi morali iti Jugoslovani še korak dalje: korporativno iztopiti iz katoliške vere in se pridružiti pravoslavni. S takim korakom bi se za zmeraj poslovili iz italijanskim Rimom, ki je že od nekdaj z levec delil svoj blagoslov slovenskemu in hrvaškemu ljudstvu.

Enako naj bi storili tudi nekateri slovensko-ameriški duhovniki, na primer župnik Trunk, Kebe in Černe, zloglasni

Ko so ameriški vojniki navalili na otok Tokaški, je japonsko civilno prebivalstvo zbežalo v hribe in stotine jih je napravilo samomor. Japonska propaganda jih je do kosti zastrašila, da jih bodo Američani razstrelili do zadnjega. Ameriški vojniki so prestregli nekaj pobeglih civilistov in jih ženejo nazaj. S civilisti navadno lepo postopajo.

kanonik Oman, pater Ambrožič, kaplan Gabrovšek in romantični Matija Jager iz Barbortona pa naj bi šli z ljubljanskim škofom Rožmanom vred za ministrante v Rim!

Ameriški Slovenci so se tudi do gotove mere prerodili, namreč ta vojna je zbudila v mnogih ankora čustva do rodne grude in rodni bratov in sester in marsikdo, ki je bil povsem indiferenten do stare domovine, je danes v aktivnih vrstah jugoslovanskega reliefa. Vendar pa imamo med nami tudi take, ki niso še ničesar storili za križano Jugoslavijo, toda ti še niso bili nikoli nič prida in nikoli tudi ne bodo.

Konferenca Združenih narodov v San Franciscu najbrže ne bo dosegla toliko uspeha kot smo pričakovali. Temu se ni čuditi, kajti tam so se zbrali mnogi nazadnjaki, ki bi radi naprili boj proti Rusiji, namesto da bi delovali za trajen mir. Posledice tega je zmešnjava, intrige, grožnje. Res velja škoda, da je umrl Roosevelt v tako kritičnem času, kajti če bi bil še živ, najbrže danes ne bi bilo toliko tuljenja proti Rusiji, katero lahko rodi hude posledice.

Danes imamo dva svetova: svet vampev in svet proletarcev. Kdor to razume, nima nobene težave usmeriti se v pravo smer, toda na žalost mnogi proletarji vidijo samo ped trenosom in lomijo kopja za trebušnike.

Rusi vprašujejo, zakaj še niso zavezniški zadržali vrat nacistu št. 2 Hermanu Goeringu, medtem pa časopisje poroča, da je ta zločinec kosil skupaj z nekimi zavezniškimi generalom.

Strahote nemških koncentracijskih taborišč potrjujejo, da je velik del nemškega naroda totalno ponorel, medtem pa nemški generali skušajo ustvariti vtis, da niso tako "slabi kot zglejajo", sploh niso ničesar zagrešili. Ne, oni so nedolžna jagnja, grešniki pa so nacisti, toda teh ni danes nikjer, kajti vsi pravijo, da niso nacisti, temveč Nemci. Stara nemška pesem—oni niso ničesar slabega zakrivali...

Katoliški španski mesar Franco, komur so ploskali tudi slovenski klerikanci, ko je ubijal in

moril špansko napredno delavstvo, je v zadnjem momentu, na dan kapitulacije, pretrgal diplomatske zveze z Nemčijo in ji tako zadal smrtni udarec...

Slovane je že od nekdaj tepla nesloga. Danes so Poljaki in sovjeti v velikem konfliktu, katerega skušajo "poravnati" Angličani in Američani. Res tragično! Sreča pa je, da so sovjeti tako močni, kajti če ne bi bili, bi jih poljska reakcija, okoli katere se je zbrala reakcija vsega sveta s papežem na čelu, utonila v žlici vode.

V New Yorku so imeli debato, kako preprečiti vojne v bodočnosti. Debatorji so razvijali komplicirano temo, potem pa se je k besedi prijavil preprost italijanski delavec in dejal: "Vse stvar je zelo enostavna. Če hočemo imeti trajen mir, moramo najprej pobiti vse kapitaliste." "Z dnevnega reda!" je hitro vmes posegel predsednik debatorskega kluba.

Mnogi diplomatje na konferenci Združenih narodov menijo, da so Rusi preveč nepopolni v nekaterih stvareh, da so trmast. Diplomati se naj bi kar spoprijaznili s fakтом, da so sovjeti prav tako utrjeni bojovníki na diplomatičnem polju kot so njihove rdeče armade na bojiščih.

Pravijo, da imamo kontrolo cen. Pisec je zadnje čase iskal gotove delce za radio in cene so se razlikovale ena proti sto. In tako je tudi s cenami mnogih drugih predmetov. Na drugi strani pa imamo hermetično zaprto kontrolo plač.

Milan Medvešek.

Okupacijske zone Nemčije

London. (ONA)—Spojenje zahodnih zaveznikov in Rusov je nanovo oživilo uganjbe o okupacijskih zonah Nemčije. Večina opazovalcev v Londonu je mnenja, da ne bo velikih sprememb po popolnem porazu vseh nemških vojaških sil, ker so se zavezniške armade večinoma gibale in borile v svojih lastnih okupacijskih zonah. Te pa so bile določene že zdavnaj. Nekaj dvomov pa seveda, vsekakor obstoja. V nekaterih krajih trde, da so Amerikanci prodrli na nekaterih krajih precej dalje kot jim je bilo namenjena. Znano pa je, da je evropska posvetovalna komisija proučila in odredila logično zahtevno okupacijske zone. Mnenje prevladuje, da bo tekla meja med anglo-ameriško in rusko okupacijsko zono približno kot sledi: Meja bo tekla od Rostoka ob Baltskem morju proti jugu do točke, kjer napravi Loba koleno in začne teči proti zahodu, torej približno pri Witterbergu. Od tu naprej bo tekla ob reki Lahi do Magdeburga. Na jugu pa bo tvorila reka Mulde razmejnico med Rusi in njihovimi zahodnimi zavezniki.

Komisija je sprejela splošno načelo, da naj bo Saška v ruskem okupacijskem področju. Tękinga pa v ameriškem. To je nekoliko drugače kot so zatjevale prejšnje govornice.

Novo transportno letalo RY-3 za velike daljave preko morja. Letalo je bilo do zadnjega časa "vojaška tajnost," dasi ga izdelujejo delavci, organizirani v strojniški uniji ADF, še leto dni pri Consolidated Vultee Aircraft Co. v San Diegu, Calif. Mornarica ima tudi slične bombnike.

Letalo je bilo do zadnjega časa "vojaška tajnost," dasi ga izdelujejo delavci, organizirani v strojniški uniji ADF, še leto dni pri Consolidated Vultee Aircraft Co. v San Diegu, Calif. Mornarica ima tudi slične bombnike.

Devet temeljnih točk Osvobodilne fronte slovenskega naroda

Edvard Kocbek
(Nadaljevanje)

Rekli smo, da si slovenske in jugoslovanske svobode ne moremo predstavljati brez svobode in sloge vseh slovanskih narodov. Tretja točka se glasi dalje: **Hkrati stremi OF k povezanosti slovanskih narodov pod vodstvom velikega ruskega naroda na temelju pravice slehernega naroda do samoodločbe.** V tem stavku smo

vse pripradniki osvobodilnega gibanja. Trpljenje in požrtvovalnost sta zblizala ljudi ter jih povezala v skupnih in bistvenih ciljih.

Se več! Spremenila so se tudi razmerja med strankami in skupinami. Duh lojalnosti, ki je preveval ljudi, je dozorel v težnjo po čim večji organski enotnosti. Sami iz sebe, brez dik-tata ali umetnega uravnavanja smo prestopili okvir koalicijske in začeli ustvarjati povsem enoten politični organizem. Vse, kar so stranke ali skupine imele pozitivnega in neutilitarnega, je bilo z ljudmi vred vključeno v Osvobodilno fronto. Plodno delo, katerega je OF dosegel razvila v slovenskem človeku in v njegove-m javnem prostoru, najjasneje je dokazuje to naravno potrebo zlitja vseh skupin v eno samo široko, polno in krepko slovensko politično telo.

Ko smo 19. marca tega leta sprejemali v Metliki sovjetsko vojaško delegacijo, sem v pozdravnem govoru ponovil poslednje besede, ki jih je nekaj dni pred tem izgovoril moj so-dod, osemdesetletni umirajoči starček: "Ali so Rusi že prišli?" S temi besedami sem najtočnejše izrazil pozdrav slovenskega ljudstva naprednemu in borbenemu ruskemu narodu. Slovenski narod goji do ruskega naroda čustva ljubezni in spoštovanja, čustva hvalečnosti za zmage nad nasiljem in krivico.

Ali moremo spričo te probe-nosti našega naroda še govoriti o boječem se, ponižnem in le umikajočem se Slovincu? Če vam, dragi rojaki, želim hitrejšega povratka na slovensko zemljo, potem ga želim zato, da odkrijete na tej zemlji spremene-nega, novega Slovence. Ta sprememba je naznanjena v četr-ti točki: **Z osvobodilno akcijo in aktivizacijo slovenskih množic preoblikuje OF slovenski narodni značaj.** Slovenske ljudske množice, ki se borijo za svoje narodne in človeške pravice, ustvarjajo nov lik aktivnega slovenstva.

Ko sem mračnega jesenskega dne leta 1941 v prostoru, ki so okrog njega patrolirali italijanski karabinjeri, predlagal idejo te točke, sem se dobro zavedal velike, morda zadnje zgodovinske prilike, ki nam je dana, da preoblikujemo svojo usodo.

Toda obenem sem se zavedal, da je preoblikovanje naše narodne usode tesno povezano z zmago nad nami samimi. Danes vidimo, da oboroženi odpor ni bil le edina rešitev našega fizičnega obstoja, ampak dejansko tudi edino zdravilo za našo do-lejšo slabotno človečnost.

Slovinci in Slovence! Stališče, ki je izraženo v teh prvih štirih točkah, že dovolj jasno prepričuje vsakogar, da je Osvobodilna fronta vsenarodno gibanje, da rešuje narod v njegovi tvorni obliki in s tem vse njegove vsebinske vrednote. Kaj je torej bolj naravno kakor dejstvo, da so se Slovinci kljub dotedanji politični in nazorski razdeljenosti enotno odzvali narodni dolžnosti takojšnjega od-pora proti okupatorju ter u-stvarili enotno osvobodilno or-ganizacijo, politično in vojaško?

Pod vihrajočo zastavo upora so se začele urejati vrste enotne slovenske vojske. V Osvobodilni fronti so se zbrali pristaši vseh bivših strank razen njihovih zloglasnih voditeljev, katere je njihovo dotedanje protina-torno delo tudi v tem odločilnem trenutku vrglo na proti-narodne pozicije. Šele pozneje dote bodo lahko vredno ocenile dejstvo, da smo neposredno po okupaciji na Slovenskem zbrali zastopnike vseh strank in skupin za enoten narodnoobrambni nastop. Zato je povsem razum-ljivo, da je peta temeljna točka dala posebnega izraza temu no-venemu moralnemu razmerju v našem političnem življenju z besedami: **Vse skupine, ki so-delujejo v OF, so se obvezale, da bodo lojalne v medsebojnih odnosih.**

Tistemu med vami, ki bi me hotel vprašati, kako se je izka-zala ta obveza, morem mirne vesti odgovoriti, da so izredne okoliščine našega uporniškega nastopa vedno bolj podrejele očetne momente nadosebnim, strankarske koristi narodnim in tako onemogočale ustvarjanje no-vega, borbenega tovarištva med

ativnih kvalitiet, okrepljeno z ob-čutkom iskrene hvalečnosti vse-ga naroda.

Sele poznejši rodovi bodo mo-gli docela oceniti dejstvo, da je znala komunistična partija na Slovenskem, kjer je bila nazor-ska diferenciacija najgloblja, zbrati ves narod proti okupator-ju na temelju skupnega narod-nega programa, ne na temelju svoje ideologije. Dolžnost mi je, da dam na tem mestu javno priznanje posebnemu tovarišema Edvardu Kardelju in Borisu Ki-driču za njuno neumorno rodo-ljubno delovanje. Nihče, kdor slovenski narod zares ljubi, se ne more bati tega prvenstva, ampak si ga mora želeti tako danes kakor v bodočnosti, kajti edino tako pospešuje razvoj po-zitivnih sil v narodu in samem sebi.

(Se nadaljuje.)

Razkosanje nemške države

Evropske delegacije naznanile zahteve

San Francisco, Cal., 14. maja. — Brezpogojna kapitulacija Nemčije je odprla zatvornice teritorijalnih teženj napram tretjemu cesarstvu, ki bo gotovo razkosano in razdeljeno med zmagovite zaveznike. Dasi vprašanje razkosa Nemčije ni na programu konference Združenih narodov, so evropske delegacije vseeno izbrile priliko in naznanile svoje zahteve.

Sfere zavezniške vojaške oku-pacije so bile določene že pred več meseci. Mnenje prevladuje, da bodo oborožene sile velesil držale Nemčijo pod okupacijo najmanj šest let. Nekateri trdi-jo, da mora okupacija Nemčije trajati četrto stoletje. Nemško ljudstvo mora dobiti nauk, da se vojna ne izplača.

Holandski zunanji minister Eelco van Kleffens je naznanil, da si njegova vlada prisvoja pravico aneksije nemške provin-cije Frisije. Belgija zahteva nemško ozemlje ob svoji meji. Deklaracija zunanjih ministrov, objavljena v Moskvi po zaklju-čenju konference, pravi, da mora Avstrija postati neodvisna država.

Gotovo je, da bodo predvojne meje čehoslovaške republike re-stavirane. Poljska bo morda dobila Vzhodno Prusijo. Vlada v Varšavi je pottisnila na površje vprašanje raztegnitve zapad-ne meje poljske države do reke Oder. Bodoča meja med Pol-jsko in sovjetsko Rusijo bo Cur-zonova linija. Francija zahteva vse nemške pokrajine na zapad-ni strani reke Rene.

Premier Churchill je predla-gal kontrolo štirih velesil Pore-nja in Porurja. Pokrajini naj po-staneta separatni politični in ekonomski enoti. Mnenje pre-vladuje, da bo Nemčija izgubila kontrolo nad Helgolandom, trd-njavskim otokom.

Mobilizator ruske sile umrl v Moskvi

Moskva, 14. maja. — Aleksan-der Čerbakov, ki je mobiliziral ruske delovne sile in vsa druga razpoložljiva sredstva, ko so Hitlerjeve legije udrele v Sov-jetsko unijo, je umrl. Podlegel je srčni hibi. Listi so prinesli vest o njegovi smrti na prvih straneh.

Avanture hrvaškega "kralja"

Napisal Donald Downes

Savojska dinastija je te dni naenkrat zopet našla svojo pot v časopisje — in sicer radi prekupečevanja na črnem trgu in denun-ciacij protifašističnih častnikov mornarice.

Med kralji in princii italijanske dinastije je zopet enkrat Aimone, duca di Aosta, nečak malega kralja Emanuela in bratranec nje-govega namestnika Umberta, ki je bil razgaljen. Aimone je bil, kot znano, duca di Spoleto, dok-ler ni njegov brat umrl v an-gleškem vojnem ujetništvu nek-je v severni Afriki potem, ko so ga bili Angleži ujetli v Abes-siniji.

Kmalu nato je Aimone postal tudi Tomislav II., kralj Hrvaške, takozvane neodvisne marionet-ne države, katero sta ustanovila Mussolini in Hitler po razkosa-nju Jugoslavije. Toda Spoleto se ni nikdar držnil priti v svojo "državo," da bi sedel na prestol. Se pozneje mu je uspelo po-stati tovariš in prijatelj visokih ameriških in britanskih častni-kov, katerim je ugajalo, da jih je ta hollywoodska kraljevska glava priznavala kot enako-vredne . . .

Spoznal sem Aimoneja na idi-ljnih Brionskih otokih v Ja-dranskem morju leta 1938. V tistih časih je bil slaven radi štirih stvari — radi svojega ču-dovitvo tetoviranega hrbta, svoje zagrizenosti kot pristaša fašizma, radi dejstva, da je bil edini člo-vek na Brionskih otokih, ki je imel avtomobil, in končno radi svojih izvanrednih, zares feno-menalnih uspehov pri zapelje-vanju mladih britanskih in ame-rikanskih deklet s pomočjo "šampanjskega dima."

Pomisliti je treba, da Aimone ne izvira iz one veje savojske dinastije, ki je socialno nekako "drugorazredna." Nasprotno. Njegova mati je francoske kra-ljevske krvi, Eleanor, princezinja Orleanska. Njen brat, grof Pariški, se mnogo šopiri, da je kralj Francije. Njegova mati se je zdaj zaprla v svojo vilo v Neaplu in njeni prijatelji zatr-jujejo, da silno žaluje za fašiz-mom in da je ogorčena nad navzočnostjo vulgarne ameriške armade na italijanskih tleh.

Vsakdo zdaj že ve, da je Aimone nekoliko preveč svobo-dno govoril o priliki neke u-radne večerje v Tarantu, kjer je igral vlogo kraljevskega ad-mirala italijanske mornarice. Izjavil je, da so sodniki, ki za-sledujejo najbolj zloglasne iz-med fašistov, le podležji in mo-rici, ter da bi jih bilo treba ustreliti mesto onih fašistov, ka-tere obsojajo.

Stvar je zanesla v Rim mlada in lepa angleška novinarka, na-stavljenska angleškega agenture Reuter. Končno je zvedel o Aimonejevih izjavah tudi Pietro Nenni, prvak socialistične stran-ke. Njegov list Avanti in drugi časopisi sredine in levice so na-to začeli zahtevati Aimonejev kraljevski skalp.

Umberto je torej odpustil svojega bratranca in mu vzel čin admirala. Ko levica s tem še ni bila zadovoljna, mu je na-ložil 60 dni ječe — kar je pa seveda nekaj čisto drugačnega kot oni "confino," katere je ranjki Mussolini delil na levo in desno, v katerih so se ljudje vsak mesec postarali za leto dni.

List Italia Libra, glasilo raz-meroma zmerne stranke akcije, je napisal o tej zadevi nasled-nje:

"Admiral Aimone d'Aosta je prihajal vsak teden v Rim iz Taranta in prinašal s seboj ve-like množine angleških cigaret, žganja in drugih predmetov, ka-tere je potem prodajal v svojem klubu svojim aristokratskim prijateljem. Dejansko prodajo

Polkovnik Vladimir Dedier, jugoslovanski delegat na konferenci združenih narodov v San Franciscu.

Jugoslovani in Čehi o novi avstrijski vladi

San Francisco. (ONA). — Ako-ravno Zedinjene države in Ve-lika Britanija nista priznali vla-de dr. Karla Rennerja, so jugo-slovanski in čehoslovaški dele-gati vendar pozdravili to vlado kot prvi korak k neodvisnosti Avstrije.

Imen teh delegatov ne more-mo povedati, ker so želeli, da se jih ne omeni, dokler njihove vla-de ne objavijo svojega službene-ga stališča v tej zadevi. Po nji-hovem mnenju je sestava te vla-de dokaz, da nameravajo vzeti Avstriji svojo usodo sami v svo-je roke — po sedmih dolgih letih nacistične okupacije.

Jugoslovani žele sicer čim naj-boljšo razmere v svojih odnoša-jih z Avstrijo, a vendar zahteva-jo, da mora biti dovoljeno pri-bližno 80.000 Jugoslovanom, ki žive v okraju Celoveca na Koro-

škem, da se spoje z Jugoslavijo. Jugoslovani v San Franciscu poudarjajo tudi, da je maršal Ti-to zahteval, da morajo njegove sile biti udeležene pri okupaciji avstrijskega ozemlja.

Jugoslovani in Čehi so si na jasnem, da pomeni nova avstrij-ska vlada konec nadaljnjim ob-ravnavam Avstrije z Bavarsko v takozvano katoliško federacijo južne Evrope. Čehoslovaki so posebno poudarjali, da je svet-najbrže pod nemakim vplivom — v veliki meri pretiraval gospo-darske potežkoče Avstrije pred vojno. Ta država je čisto spo-sobna stati na svojih lastnih no-gah v gospodarskem oziru in bo mogla brez nadaljnje obstoja-ti v povojni Evropi.

Naznanilo in zahvala

Tužnega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalosno vest, da nam je nemila smrt vnela iz naše srede našo ma-ter in staro mater

FRANCES LATZ

Umrja je 30. aprila 1945 po enomesečni bolezni na svojem domu v visoki starosti 81 let. Rojena je bila meseca septembra 1864 v Borovnici pri Vrhniki, od koder je prišla v Ameriko pred 55 leti. Pogreb se je vršil 5. maja t. l. iz Nemančevega pokopnega zavoda na North Shore pokopališče. Tem potom se urav lepo zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za podarjene li kranne vence in cvetice in vsem, ki ste se udeležili pogreba z avtomobili in jo spremili k mirnemu počitku na mirodvor. Pokojnica zapušta tu štiri sinove, dve hčeri in petnajst vnukov in štiri pravnuke. — Za-lujoči ostali: Frank in Ana Latz družina in drugi sorodniki. North Chicago, Illinois.

SEDMO VOJNO POSOJILO

Naše kupovanje vojnih bondov je pomagalo našim oboroženim silam, da so premagale Nemčijo.

Mi bomo podprli naše oborože-ne sile, da premagamo Japonsko z nakupovanjem VEČ vojnih bondov.

Harry S. Truman polaga prisego pri prevzemanju predsedništva Združenih držav ob navzočnosti članov kabineta. Par ur po nenadni smrti predsednika Roosevelta ga je zaprisegel načelnik vrhov-nega sodišča Harlan F. Stone.

IZ MODERNEGA SVETA

Spisal F. S. FINŽGAR

(Nadaljevanje)

Sele tedaj je prišla samozavestnih korakov hčerka Alma. Njena frizura je bila izvršena prav komodo. Na desno stran ji je sililo mnogo več kodrov, katere je grede proti salonu nekoliko popravila in hkrati vzela iz las čopič, ki si ga je med slikanjem zataknila vanje. Njena obleka je bila živ kontrast obleki Pavlini. Ni bila zanemarjena—a bila je neka originalno-ženialna nerednost vseh povsod. Oči ji niso bile napol zaklopljene; gledala je jasno in pristočno v svet; njena hoja ni bila sanjava, hodila je trdo, odločno. Ko je pa dala doktorju roko, mu je stisnila desnico, kot bi se srečala dva prijatelja in si voščila: Servus, kolega!

"To je pa naša Alma, naš domači križi!—Alma, kak predpasnik imaš?"

"Kak? Umazan od barv!"

Alma je mirno zataknila vogel predpasnika za trak.

"Gospica ste slikarica?"

"Nekoliko se vadim, da!"

"Eh, packa pač! Otročja je še!"

"Če ste gospica naredili tisto pokrajinsko sliko v predsobi?"

"Da, gospod doktor! Mama pravi, da je zanič!"

"Ne, brez poklonov, slika priča o talentu! Čestitam!"

"Ali slišiš, mama?"

"Alma! ... Sedimo!"

Alma je stopila k oknu za gardine in skozi dolge rese gledala zdravnika. Pavla je pa sedla Vinku vis-a-vis in sanjavo dvignila tuintam z bogatimi vejicami zasenčene oči, kakor človek, ki je že življenja sit, ali pa tak, ki misli, da je tako nedosežno visoko, da ni varno gledati z odprtimi očmi na tla.

"Gospod doktor, gotovo ste muzikalisti?"

"Oprostite, gospica, rekel bi, da nisem, vsaj izobražen ne. Včasih si zagodem kaj malega na citre—to je vse. Poslušam godbo—da, to mi je slast. Sam pa nisem imel ne prilike ne časa, da bi se kaj več bavil z glasbo."

"Klaviro jaz tudi ne maram igrati!"

"Alma! ... Vidite, gospod doktor, taka-le je! Morate oprostiti!—Alma, kaj pa slišiš za gardino?"

"Naj se le skrije! Kakšna pa je!" omeni Pavla skoro prezirljivo.

"Ne bojte se, gospica! Iz ateljeja ne morete priti drugačini!"

"Tako je!" je zadonelo zvonko izza okna, in Alma je sedla na stol-gugalnik in se veselo zajučkala.

"Alma!" se oglasi karajoče Pavla in okrene počasi glavo proti njej pa zaklopi popolnoma oči, da je bilo videti le dvoje bogatih senc, tvorjenih od vejic sredi trepalnic.

Toda Alma se ni zmenila zanjo. S čopičem je bila takt in se ujkala dalje. Kadar je bila na višku, je vprla brez kometnosti veliko, plavo oko v zdravnika pa se zopet potopila na stolu v nižavo.

"Pavla, pusti jo!—Gospod doktor, saj se po- slej večkrat vidimo, kaj ne? Tukaj zunaj tvo- rimo zase majhen svet. Če smo lepo drug z drugim, še na mesto ne mislimo ne."

"Na tarok pridete? Papa tako rad igra!"

"Po priliki mi bo gotovo vselej jako drago, če bom smel bivati v cenjeni vaši družbi."

"Sicer je pa sedaj karneval pred durmi. Ka- ke veselice se tudi lahko skupno udeležimo."

"Jaz že ne!"

"Alma! Ne bodi neolikana!"

"Ah, ta naša Alma! Zadnjič je bila izredno lepa vrtna veselica. Vsa mestna elita je bila

zbrana. Veste, kaj nam napravi Alma? Z bra- tom je šla lešnike brat."

"Rajši sem v odkritosrčni naravi, kakor sre- di tistih—frazarjev . . . Pavla, ti hodi, kamor ti drago, toda dovoli, da grem tudi jaz svojo pot."

Vinku je ugajala originalnost Alme. Pogle- dal je včasih kradoma na njo. Toda danes ni bilo časa za to. Oficielni obisk! Skoro prestra- šil se je, da je obsedel morda predolgo. Zato je vstal in se poslovil od dam.

"Kakor dan—in noč," je govoril gredeč pre- ko dvorišča. Dan—in noč! Samo katera je dan, katera pa noč—tega še ni vedel . . .

IV.

Krog štirih popoldne se je vračal zdravnik iz mesta, kamor je hodil obedovat. Vreme je bilo solčno in postalo je precej odjužno.

Po parku pred tovarno se je izprehajal Egon Seme. Eno nogo je nekoliko povlekaval za se- boj, z drugo se je dvigal na prste in živžgal poulično kvanto. Ko je zagledal zdravnika, je hitel proti njemu, grizoč v ustih leseno cevko, v kateri je tičal ogorek šport-cigarete.

"Čast mi je, dober dan, gospod doktor! Iz kavarne?"

"Da, tudi v kavarni sem bil, da sem naglo prelistal nekaj političnih novic."

"Politika, he, bedarija! Jaz ne berem nobe- nega političnega dnevnika. Veste, tako fine, pikantne stvari s slikami—saperlot, to je užitek!"

"No, to je pač okus. Vsako drevo se drugače krivi!—Prosim, ali je mogoče, da bi si sedaj tvmico ogledal?"

"Seveda, kadar hočete. Grem z vami!"

"Vam bom jako hvaležen, če mi jo razkaže- te!"

Šla sta skozi velika vrata na velikanski pro- stor, kjer so bile skladovnice železnine, stara, strta kolesa, zarjavele osi, velike cevi in kotli. Po tleh je bilo vse črno od saj in železnih opilkov. Po ozkotirni železnici so pehali delav- ci majhne vozčke, ki so bili obloženi s pre- mogom, a železom, z žarečimi ploščami, drugi pa z izvršnimi izdelki, katere so delavci rinili do železniškega voza, kamor so nakladali blago.

Seme je stopal mimo delavcev kakor paša. Vsi so se ga že nadaleč ogibali, priklanjali se mu globoko in snemali zamazane klobuke z glav. Prišla sta mimo nekega težaka, ki je dvigal veliko breme na vozček. Egon mu je s klofuto zbil klobuk z glave, ko ni pozdravil. Revežu je breme zdrsnilo na tla. Brez besed je pobral klobuk. Zdravnika je zbolelo v dno duše. Ozrl se je in videl na licu delavca bestialen izraz—kakor zverine, ki je v kletki in ždi po- tuhnjena in krotka samo zato, ker ne more streti železnega omrežja.

Dr. Sluga ni mogel molčati.

"Oprostite, gospod nadzornik, to ni bilo umestno!"

Seme je nekoliko osupnil. Misli je, da bo z barbarskim činom imponiral zdravniku ter mu pokazal svojo neomejeno moč.

"Ne boste zamerili, gospod doktor, če vam rečem, da tega ne razumete. To so živali! Zle- pa ne opravite nič. Če le za las prejenjate, pa so vam uporni ti psi in prično kruliti in gosti, da je človeku kar neugodno. Samo ta disci- plina vzdržuje pri nas mir. Sicer bi bil upor, štrajk in polom kakor drugod. Naj se jim godi še tako dobro, če slišijo od kake strani: Tam štrajkajo—hop, precej začno še pri nas. To so opice!"

—Ti si pa orangutan—si je mislil zdravnik in molčal.

(Dalje prihodnjič.)

VRHNJA PLAST

Pri sobozdravniku: "Vi, senator, ste torej glasovali za višje cene!"

titi prvo visoko peč. Napravite kar hočete, radi mene kar zabi- jate čas. Bom šel sam." Na- taknil si je nahušnice in ne da bi pogledal tovariše, je šel proti vratom. Oglasil se je Vaska Morosov: "Tovariši, sam ne bom zmrzoval!" Stopil je h Kolki in šla sta. Ostali so sledili.

Nemiren dan je bil: nekdo je pokvaril škripec. Velika železna plošča je tresčila z višine na tla. Delavci so se temno spogledo- vali: sovražnik je v njihovi bri- gadi. Tovarištvo je vladalo med njimi, skupno so delali, prepe- vali pesmi, napenjali vse sile, da so premagali Bogdanovo bri- gado; včasih so popivali in uga- njali neumnosti. Sedaj pa je nekdo pokvaril dvigalo: niso bili več tovariši, temveč tujci. Bili so z vseh koncev dežele: Fade- jev je sumil Andruško. "Ti Si- birci so zahrbtno ljudstvo: govo- rijo počasi in leno, pri tem pa skrivaj brusijo nož." Tihonov je bil Sibirec; prepričan je bil, da je Pankratov pokvaril dvi- galo. "Ta kulaška zalega se je pri- tepla iz Rusije in sabotira naše delo."

Zagrizeno so molčali. Obdani od snežnega meteža in sovraštva so še enkrat dvignili ploščo. Molče so se vrnili v barake. Andruška je poskušal peti; pos- kus se je klavrno končal, nikdo se mu ni pridružil. Njegov glas je zamrl v tihni barake.

"Kdo bi to bil?" je razmišljal

Kolka. V njegovih mislih so defilirali vsi tovariši: "Je bil ta? Ali oni?" Ko je končal, je prišel do spoznanja, da ni škod- ljivca v njihovih vrstah. Tujec je pokvaril dvigalo. Med opol- danskim odmorom se je z lah- koto priplazil do dvigala. Saj je toliko škodljivcev na gradi- šču.

"Od naših ni bil nikdo!" je dejal Kolka glasno. "Ni ga tre- ba daleč iskati!" mu je odvrnil Fadejev. Osorno je segel Kol- ka Fadejevu v besedo: "Podaj jasno, kar misliš! Taka nam- gavanja so nedopustna. S tem mučiš sebe in svoje tovariše." Fadejev mu ni ničesar odgovo- ril. Kolka je nadaljeval: "Ne, tovariši, ni ga med nami. Nujno je, da postavimo stražo." Vsi so se pomirili. Naslednjega dne so složno in vneto nadaljevali z delom.

Slučaj z dvigalom je imel ne- pričakovane posledice. Marku- to je sklenil, da bo pregledal, kdo na "cowperjih" dela. Pri tem je prišlo na dan, da je Vas- ka Morosov ponaredil svoje lis- tine. Izdajal se je za dninarja, bil pa je sin kulaka.

Fadejev se je ves tresel od jeze, ko je izvedel za Vaskin slučaj. "Saj sem vedel, Moro- sov je pokvaril dvigalo. Povsod je vohunil in izpraševal ljudi, ta prokleti zajedalec." S sklonjeno glavo je sedel Vaska na postelji. Molčal je. Toda dolgo se ni mo-

gel premagovati in tiho je dejal: "Jaz nisem bil. Mene ni bilo ni- ti tam. Z ostalimi sem bil v kantini. Komsomolska beseda, da nisem bil." Fadejev je pras- nil v smeh: "Lep komsomol! Gad si, ne pa sodrug!" Fade- jev se ni več smejal. Mišice na obrazu so se mu skrčile od jeze, oči so pod košatimi obrvi žarele kot oglje. Stopil je tik do Vas- ke in zavpil: "Strahopetec uma- zan! Poberi se, sicer se bo ne- kaj zgodilo. Nagle jeze sem! Ubil bi te!"

Vaska se je počasi dvignil. Na nič ni mislil. Stopil je iz barake ter v mrazu obstal. Jas- na noč je bila. Zvezde so bile velike kot v pravljici. Stara Sidorovka se je plazila mimo njega na stranišče: "Mladič, kaj zijaš tu?" je dejala s prikrito jezo. Tihonov je stopil iz bara- ke, strankina celica ga je kli- cala. Vaska je še vedno stal negibno na svojem mestu.

Ko je Fadejev ošteval Vasko, je Kolka molčal. Začel je raz- mišljati: "Vaska naj bi bil po- kvaril dvigalo?" Spomnil se je, kako je bil Vaska vesel, ko so premagali Bogdanovo brigado. Bili so pijani zmage in Vaska je prvi priteknel h Kolki z vse- lim poročilom. Ne, Vaska ni škodljivec. Kolki se je zjasnil obraz. Tesne vezi so ga združe- vale v Vasko. Obkel se je ter stopil k njemu.

Spomnil se je Vaskinih pona- rejnih dokumentov. Stopil je k njemu in ga vprašal, čemu stopi tod. Vaska ni odgovoril. Kolka ga je prijel za ramo in ga stresel. "No, kaj je?" Ne da bi ga pogledal, je Vaska dejal: "Proč grem. Fadejev mi je grozil, da me ubije. Kaj naj počnem na svetu takšen kot sem?" "Kaj boš to? Povej mi odkrito in pošteno, čemu si to storil?" ga je zavril Kolka.

Vaska je vzrojl. Na Fade- jeva dolžitve ni odgovarjal. Se- daj je pa še Kolka potegnil z njim. Ponošen je bil Vaska, ker je delal v Ržanovi brigadi. "Boste videli, Kolka bo še nekoč rdeči ravnatelj," je često dejal.

Kolka je bil zanj najpametnejši. V ogenj bi šel za Kolko. In zdaj je potegnil s Fadejevimi! Vaska je pričel vpiti: "Če me sumiš ne govorim s teboj! Nisi več moj sodrug! Ostal sem na teh "cowperjih" kot ti. Tudi jaz bi dal življenje za nje. In ti mi praviš, da sem zajedalec. Mo- rem še tu živeti? Odstrani se, Kolka! V sodruge ne verujem več. Samo prežijo, da bi me uničili."

(Dalje prihodnjič.)

AGITIRAJTE ZA PROSVETO

Razni mali oglasi

2 NADST. LESENA HIŠA, 2- sobna stan.; 2-4 sobna stan. Bliz Humboldt P'k in St. Fidelis cerkve. Vprašajte v prv. nadst. spredaj. 1705 N. Maplewood ave.

PRODA SE zidana hiša na 2 lotih, 4-4 sobe in prtiliže. Velik vrt spre- daj. Cena zmerna. 818 N. Win- chester Ave., 1. nadst.

DELO DOBE

HIŠNICE

"JANITRESSES"

ŽENSKES ZA ČIŠČENJE

V VSEH DELIH MESTA

Delovne ure od 5:30

popoldne do 12. ure zvečer.

Vojno nujna industrija.

Rabimo tudi

pomočnice v jedilnici

VPRAŠAJTE pri:

ILLINOIS BELL

TELEPHONE

COMPANY

"EMPLOYMENT OFFICE"

ZA ŽENSKES

Street Floor

309 W. Washington

Street

TISKARNA S.N.P.J.

—sprejema vse—

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, angleškem jeziku in drugih

VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO SNPJ. DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

. Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne Cene zmerna, unikatno delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY

2857-59 S. Lawndale Avenue . . . Chicago 23, Illinois
TEL. ROCKWELL 4804

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklopu 12. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveto in prišteje odn. dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k oni naroč- nini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlane \$6.00 za eno letno naročnino. Če va člani še plačajo pri assessmentu \$1.20 za tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vzroka, reči da je list predrag za člano SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč, od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsto naročniku.

Cena listu Prosveta je:

Za Zdruš. drlavo in Kanado \$6.00	Za Chicago in okolice je \$7.50
1 tednik in 4.00	1 tednik in 6.50
2 tednika in 3.00	2 tednika in 5.10
3 tednike in 2.60	3 tednike in 3.90
4 tednike in 1.20	4 tednike in 2.70
5 tednikov in nič	5 tednikov in 1.50
Za Evropo je \$9.00	

Isposlajte spodnji kupon, priložite potrebno vsto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto. List, ki je vaša lastnina.

PROSVETA, SNPJ.

2857 So. Lawndale Ave.
Chicago 23, Ill.

Prišloeno pošiljam naročnino na list Prosveto vsto \$

1. Ime Čl. druživa št.

Naslov

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledetih članov moje družine:

2. Čl. druživa št.

3. Čl. druživa št.

4. Čl. druživa št.

5. Čl. druživa št.

Mesto Družva

Nov naročnik ☐ Star naročnik ☐

GIGANT

Odlomki iz romana "Drugi dan"

Ilija Ehrenburg

(Nadaljevanje)

V njegovi sobi je visel maj- hen akvarel. Iz Moskve si ga je bil prinesel. Čemu neki vlačil že dvanaest let ta akvarel s se- boj? Delo je prekinil za kako minuto, šel k sliki in jo opazo- val. Bil je Pariz, strehe, dim- niki, komaj vidna modrina ne- ba, ki je bila tako fino name- šana, da jo je oko le slutilo, a ne videlo. Pred to sliko se je Sor vedno nasmehnil. Ni san- jnil o mestu, v katerem je zabil enajst let svojega življe- nja. Le s težavo je obudil spo- min na to mesto. Tvornice so mu bile sedaj vse. Toda če je pogledal na strehe in rahlo ne- bo, se je vedno nasmehnil.

Samo ta slika je pričala o So- rovem življenju. Če so ga o- biskali tovariši, je odpiral oma- ro in brskal po njej. Iskal je škatlo s karamelami. Pogostil je inženirje s sladkimi konfekti in se pri tem smejal. V omari je bilo vse razmetano: perilo, referati, zdravila in neke med nogavicami stara, blede fotogra- fija kodratega in smejočega se

mladeniča, ki je bil oblečen v rubaško. Zraven njega pa je stalo mlado dekle v širokem klo- buku, kot so jih nosili pred voj- no. Obraz dekleta je zakrivala senca klobuka. Nikomur ni ka- zal te slike, še sam je ni ogle- doval. Le včasih je z nejevolj- nim obrazom pogledal, če jo še ima.

"Ste čitali Šaginjanino 'Hidro- centralo'?" ga je vprašal inženir Šalov. "Kolosalen roman." Sor je zardel od zadrege: "Nimam prilike. Toda vidim, da sem postal malobrižen. Hvala, da ste me opozorili. Prav gotovo ga bom čital."

Res si je preskrbel knjigo in jo pričel čitati. Med čitanjem se je spomnil, da se delavci v samotnem oddelku pritožujejo, ker nimajo škornjev. Planil je k telefonu: "Ali se ne dobe nikjer škornji? Škandal!" Po- zabil je na "Hidrocentralo."

Ko je Kolka Ržanov splezal na "cowper", da popravi vrv, ki se je zapletla, je stopil Sor v oddelek. Vsi so mislili, da je prišel Kolki čestitat. Toda Sor

ga je nahnulil: "Kake neumno- sti počenjaš? Doli bi lahko pa- del! Malo je takih delavcev! Pazi se, za vraga!" Pri tem se je smejal. Videl je Kolkine ve- sele oči, ki so žarele od veselja. Sor ni imel otrok. Na obiskih pri oženjenih tovariših se je z njihovimi otroci prekopicaval po tleh in zbijal šale. Sedaj je gledal na Kolko kot na ravnateljstvo in pozabil je na Kolko.

Kolka ni pozabil na Šora: "To ti je starina!" je dejal. Šor je imel osemindesetlet, toda Kol- ki se je zdel star. Če se ga je lotila malodušnost, se je spom- nil "starega." Zopet mu je šlo delo od rok in vesel je bil.

Istega jutra, ko je tekel Šor v blazni naglici k reki radi odra, se je Kolkina brigada posveto- vala, ali naj gre na delo ali ne. "Andruška je bil na ravnatelj- stvu. Pravi, da se je vse živo srebro na toplomeru nekam skril. Nikakih stopinj ni več! Torej imamo petdeset in še več! Pogodba pa določa, da v mrazu nad štiridesetpet stopinj nismo dolžni delati. Hm, dragi, nikdo ne bi rad poginil," je de- jal Fadejev Kolki. Mirno mu je Kolka odgovoril: "Ne smemo misliti na stopinje, misliti mora- mo na čas. V drugi februarški dekadi smo, aprila hočemo zane-

"MAJSKI GLAS"

—za leto 1945—

posvečen štiridesetletnici

"PROLETARCA"

Nad dvajset tukajšnjih sotrudnikov

je zastopanih v njemu in pesniki iz

osvobodilne borbe v Sloveniji. Gra-

divo prvovrstno in trajne vrednosti.

CENA ZA POSAMEZEN IZVOD 35c

Za večja naročila so cene sledeče:

10 izstisov \$ 3.30	50 izstisov \$14.50
15 izstisov 4.80	75 izstisov 21.00
25 izstisov 7.75	100 izstisov 27.00
35 izstisov 10.50	250 izstisov 65.00

Naročila pošiljate na sledeči naslov:

PROLETAREC

2301 So. Lawndale Ave. - Chicago 23, Ill.